

Vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla

Järjestöneuvottelukunnan kokous 24.2.2025

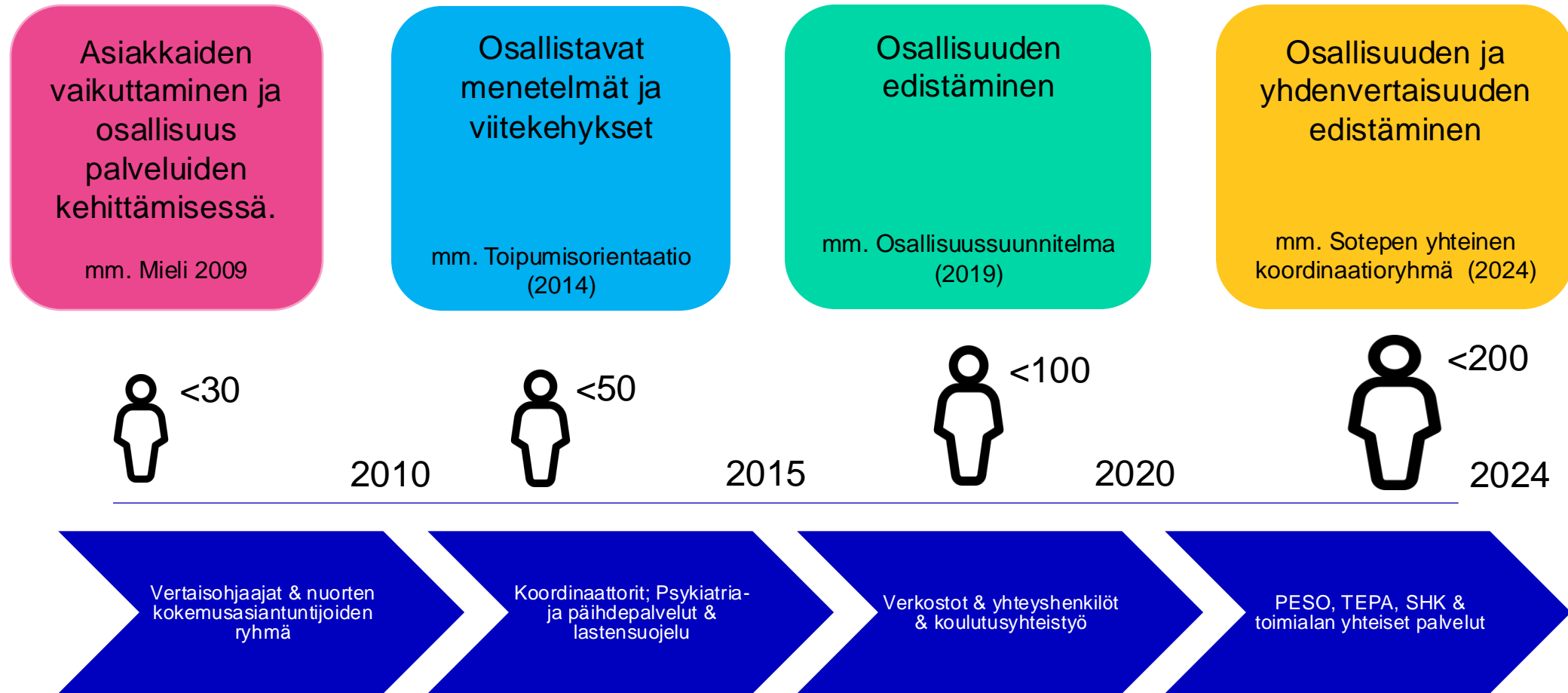
Esittelijät: erityissuunnittelijat Joonas Munck (TEPA)
ja Raisa Saraniemi (Osavu)

Helsinki

Vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminta yleisesti

- Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, moninaisuuteen ja moniäänisyyteen.
- Toiminnassa keskeistä on oman hyvinvoinnin tukeminen ja avun antaminen niille, jotka ovat samankaltaisessa tilanteessa kuin itse on ollut.
- Vertaistoiminnassa pitkät perinteet: järjestöt, yhteisöhoidot, kansalaisaktivismi.
- Kokemusasiantuntijatoiminta on kehittynyt 2000-luvulla: strategiat (mm. MIELI 2009), hankkeet, järjestöt.
- Kokemusasiantuntijoilla ei ole vielä selkeää asemaa työmarkkinoilla, omaa ammattinimikettä tai palkkaluokkaa kunta-alalla eikä omaa ammattikoulutusta.

Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittyminen Helsingin kaupungilla

Vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminta sotepeassa 2024

Perhe- ja sosiaalipalvelut (PESO)

Lastensuojelun palvelut /
kokemusasiantuntijat

Nuorten palvelut ja
aikuissosiaalityö / asiakastyön
kokemusasiantuntijat

Vammaisneuvonta /
kokemusasiantuntijatoiminta

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut (SKH)

Seniorikeskusten palvelukeskus /
vertaistukitoiminta

Omaishoidon tuki / Polli ry:n
kokemusasiantuntijat

Ikääntyneiden maahanmuuttajatyö
/ kokemusasiantuntijat

Omaishoidon kehittämishanke /
kokemusasiantuntijat

Terveys- ja päihdepalvelut (TEPA)

Terveys- ja hyvinvointikeskus /
kokemusasiantuntijoiden vastaanotot

Psykiatrian palvelut /
kokemusasiantuntijat & Aito välittäjät

Päihdepalvelut / kokemusasiantuntijat &
vertaistoimijat

Asumisen tuki / vertaisohjaajat

Psykiatria & Asumis- kriisi- ja
Päihdepalvelut / kokemusasiantuntijat
johtoryhmissä ja yhteiskehittämisessä

Kokemusasiantuntijatoiminta lukuina

Toimialalla toimi yhteensä 146 eri kokemusasiantuntijaa vuoden 2024 aikana. Toimintaa oli arviolta yhteensä 7000 tuntia. Kokemusasiantuntijat jakaantuivat palvelukokonaisuuksittain seuraavanlaisesti:

Perhe- ja
sosiaalipalvelut:

46 kokemusasiantuntijaa

Terveys- ja
päihdepalvelut:

80 kokemusasiantuntijaa

Sairaala-, kuntoutus-
ja hoivapalvelut:

20 kokemusasiantuntijaa

Miten toimintaa koordinoidaan?

- Toimialan yhteinen koordinaatioryhmä kokoontuu säännöllisesti kahden kuukauden välein. Ryhmään kuuluu kaikkien palvelukokonaisuuksien asiantuntijoita. Mukana ryhmässä on myös kaupunginkansliassa työskentelevä vammaisten helsinkiläisten osallisuuden asiantuntija.
- Koordinaation tukena toimii Sotepe-toimialan sisäinen Teams-kanava.
- Vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminnan info löytyy Sotepen intrasta, josta löytyy muun muassa toimintaohje ja toimeksiantosopimuslomake. Sivua kehitetään ja täydennetään aktiivisesti.
- Hel.fi-sivuilta löytyy [sisältöä](#) ulkoisen viestinnän tueksi.

Järjestöyhteistyöstä yleisesti

Järjestöyhteistyötä on tehty pitkään mm. mielenterveys- ja päihdetyön sekä asunnottomuustyön parissa. Yhteistyökäytännöt ovat vaihdelleet ja perustuneet asiakasohjaukseen ja asiakasyhteistyöhön, infotilaisuuksiin sekä verkostotyöhön.

Järjestöistä osa toimii palveluntuottajina. Järjestöjen toimintaa on myös kaupungin tiloissa.

Yhteistyön pohjana toimivat erilaiset sopimukset, kuten aie-, yhteistyö- ja kumppanuussopimukset.

Monialaiset verkostot vahvistavat yhteistyötä eri hankkeiden, ohjausryhmien, infojen ja tapahtumien lisäksi.

Helsingin kaupungin järjestöavustukset turvaavat ja ylläpitävät järjestöjen toimintaa.

Esimerkki palvelukokonaisuudesta:

**Terveys- ja päihdepalvelujen vertais-
ja kokemusasiantuntijatoiminta**

Helsinki

11.3.2025

Vertais- ja kokemusasiantuntijatoimintaa Psykiatriassa & Asumis-, kriisi- ja päihdepalveluissa

Järjestöyhteistyö 2023:
24 eri toimijaa
Kumppanuussopimukset (3)
Yhteistyösopimukset (6)

Malmin psykiatria- ja päihdekeskus:
Kokemusasiantuntijoiden vastaanotot, ryhmien vertaisohjaajat, Aito välittäjä toiminta,

Jelppi / Liikkuva päihdetyö:
parityön malli, Vertaisohjaaja, sosiaaliohjaaja / itä

Päivätoiminta, sosiaali- ja terveysneuvonta / Kontulan
Symppis: Vertais- ja matalan kynnyksentoiminta, ympäristötyö

Lukuja 2024:
Toimeksiantosopimukset vuonna 2024, 81 eri henkilöä.
Vapaaehtoistyössä, < 20
Työllisyyttä edistävät sopimukset & päätökset, < 30

Ryhmämuotoinen päihdeavokuntoutus: vertaisohjaajat

Päivätoiminta, Kumppanuustalo Harjula: vertaisohjaajat

Nuorten päihdepalvelu Pysäkki: Vertaisohjaajat

Päivätoiminta, sosiaali- ja terveysneuvonta / Itiksen Symppis: Vertais- ja matalan kynnyksen työtoiminta, ympäristötyö

Vuosaaren psykiatria- ja päihdekeskus: Kokemusasiantuntijan vastaanotot, ryhmien vertaisohjaajat, Aito välittäjä toiminta

Laakson psykiatria- ja päihdekeskus: Kokemusasiantuntijoiden vastaanotot, ryhmien vertaisohjaajat, Aito Välittäjä toiminta,

Vanhan Viertotien asumisyksikkö: vertaisohjaaja

Auroran sairaala-alue: Osastokahvit ja ryhmät, Asukasjäsenoiminta, Kokemusasiantuntijat osastoilla, Luodon vertaisohjaajat, Fysioterapia- ja liikuntaryhmien vertaisohjaajat, Vertaisryhmät (Sininen huone)

Päivätoiminta, sosiaali- ja terveysneuvonta / Sörkan Symppis: Vertais- ja matalan kynnyksen työtoiminta, ympäristötyö

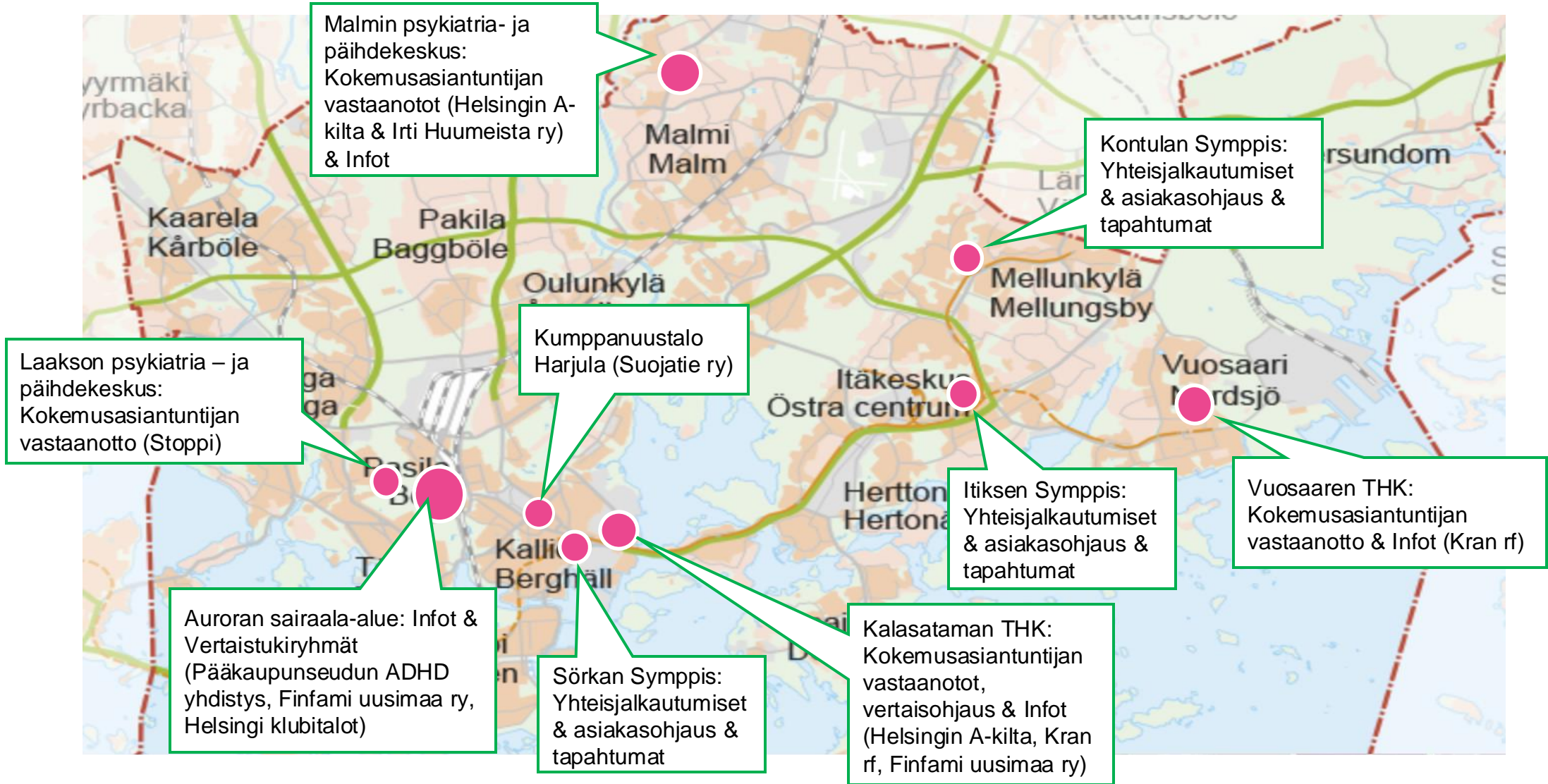
Kalasadaman psykiatria- ja päihdekeskus: Kokemusasiantuntijan vastaanotot, ryhmien vertaisohjaajat, Aito välittäjä toiminta,

Helsinki

11.3.2025

Kehittämistehtävät 2024:
Johtoryhmät (2)
Muut tehtävät (8)

Helsingin kaupungin Psykiatrian & AKPAn tiloissa tapahtuva järjestöyhteistyö

Mitä tulevaisuudessa tulee huomioida?

- Järjestöjen kokemusasiantuntijoiden mukaantulo vahvemmin toimintaan: valmis taustaorganisaatio jaksamisen tukena
- Vähenevät henkilö- ja talousresurssit
- Miten Stean leikkaukset vaikuttavat yhteistyöhön ja sen kehittymiseen?
- Työmarkkinatuen suojaosan poisto ja muut leikkaukset: kannattaako osallistua muuten kuin vapaaehtoisena?